

ОТЧЕТ
ЗА РАБОТАТА НА ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ, КМЕТОВЕ И КМЕТСКИ
НАМЕСТНИЦИ ПО ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА И РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРАТА В
ОБЩИНА БОЛЯРОВО за 2020 г.

Дейността в сферата на културата в общината се организира и провежда на основание Закона за закрила и развитие на културата и Закона за народните читалища. Изминалата 2020 г. беше тежка и трудна година за всички нас, белязана със знака на пандемия, предпазни мерки, препълнени здравни заведения и празни културни институти, училища, спортни зали, заведения и т.н. Поради наложените забрани, както всички останали културни дейности остана изцяло или отчасти блокирана през по-голямата част от изтеклата година. За съжаление по обективни причини не можахме да повторим и богата художествено-творческата дейност на територията на общината от предходните години. Независимо от това, през отчетния период община Болярово продължи да работи въпреки създадените епидемични условия за провеждане на политиката по създаване, разпространение и опазване на културните ценности. Усилията в тази област бяха насочени основно към създаване на възможност за активен културен и социален живот на местното население чрез разширяване на кръга на целевите групи и привличането на нови; подобряване състоянието на културната инфраструктура и поддръжка на паметниците на културата; постигане на по - добра координация, качество и иновативност при организиране на културни събития; подобряване управлението на културните институции с оглед създаване на съвременен културен продукт.

На територията на община Болярово функционират значителен брой културни институции - паметници на уникалната тракийска култура: православни храмове, читалища. Безспорно пандемията от КОВИД – 19 се оказа едно много тежко и сериозно изпитание за човечеството като цяло. Освен здравната криза с пълна сила започва да се усеща и икономическата криза като последица от наложените рестрикции с цел опазване на живота и здравето на нашите съграждани.

Политиката на общинската администрация е насочена към улесняване и стимулиране разпространението и създаването на културни продукти и към оказване на подкрепа за осъществяването на културни инициативи с регионално и национално значение. Културният живот в общината се организира съгласно Календар за културните дейности и календарни планове на читалищата. Общинският календарен план се утвърждава в началото на всяка календарна година и е свързан изцяло с идеите за социално - икономическо развитие, засягащи всеки аспект от живота на местното население. Календарният план е наситен с честване на бележити дати и годишнини от празничния национален и църковен календар. Политиките на културния календар са насочени към съхраняване на културните традиции, създаване на нови, атрактивни и иновативни културни събития и развитие на културата във всичките ѝ форми. Традиционно проявите в него се организират в партньорство между общината, кметства, кметски наместничества, основните културни институции, читалищата от общината и двете училища. Пандемичната обстановка в страната ни изправи пред сериозни предизвикателства. За съжаление двете най- мащабни събития в културния живот на общината – Националният детски фолклорен събор „Върбова свирка свири” и 26 октомври, Димитровден - празника на град Болярово неможаха да се проведат, по препоръка на здравните власти се наложи тази година да отменим всички планирани публични масови прояви за празника на Болярово, с цел да предотвратим струпването на много хора на едно място и пренасянето на COVID-19 на територията на общината. На Богоявление в Болярово 30-годишният Станислав Тодоров надви смелчаците, които

се хвърлиха в ледените води на река Поповска до парк „Казиното“, въпреки силния вятър и минусовите температури. Кръстът, който беше хвърлен от отец Димитър, е дарен от кмета на Община Болярово, специално за празника и беше осветен час преди ритуала. Преди това отец Димитър отслужи Василиева света Литургия в храм „Свети Димитър“ и освети и водата, от която жители на града си взеха за здраве.

Бабин ден – деня на родилната помощ бе отбелязан в град Болярово и селата Мамарчево, Стефан Караджово, с. Воден и с. Ружица.

Община Болярово, съвместно с читалище „Възраждане 1912“ организираха общински празник за Трифоновден в град Болярово. Над 60 души участваха в конкурса за най-добро бяло и червено вино. Празника отбелязаха и в селата Голямо Крушево, Стефан Караджово, Горска поляна и Малко Шарково.

През 2020 г. с организационното и финансово съдействие на община Болярово ще се помнят от жителите на града и общината тържествено отбелязани празници като:

- Общинският преглед на художествената самодейност в който взеха участие представители на ЦДГ „Здравец“, ОУ “Ст. Караджа” с. Ст. Караджово, СУ “Д-р Петър Берон”, група за автентичен фолклор, мъжка и женска певческа група при НЧ „Възраждане - 1912” Болярово, група при ДВУИ с. М. Шарково, НЧ”Ана Маймункова”, Защитено жилище гр.Болярово, НЧ”Просвета-1927” с.Голямо Крушево, НЧ”Никола Й.Вапцаров-1930”с.Попово, НЧ”Светлина-1928” с.Мамарчево ДТС “Боляровче”

- Националният празник 3-ти март, отбелязван всяка година по особено тържествен начин в град Болярово и селата Воден, Стефан Караджово и др; Венци на признателност и отдаване почит към подвига на загиналите герои за свободата на нашата Родина против турското робство бяха поднесени от признателните българи.

- По традиция беше проведен и празника Кукеров ден в село Стефан Караджово.

- Оказвана е значителна методическа и финансова подкрепа на кметствата в общината за отбелязване на някои значими културни събития в града и селищата на общината:

Един от почитаните и отбелязван във всяко населено място е Международният ден на жената – Осми март. Не само в общинския център дамите бяха в празнично настроение а и в селата с. Мамарчево, с.Воден, с. Ст. Караджово, с. Горска поляна, с. Малко Шарково, с.Попово, с. Оман, с.Денница и с. Ситово, с.Иглика и с. Голямо Крушево .

- Ежегодни срещи на общинското ръководство с дейците на образованието и културата в чест на 24 май и награждаване на изявени дейци на образованието и културата ;

- През последните няколко години особено място в културния живот на общината заемат родовите и землячески срещи, събори, юбилеи и празници, които се отбелязват по достойнство. По инициатива на кметства и читалища, с организационното и финансово съдействие на общината за разлика от други години, през 2020г. не бяха проведени по обясними причини. Провежданите срещи не са самоцелни и ще продължат да се провеждат след излизане от пандемията. Те са изключително трогателни и полезни, тъй като съживяват миналото, което е моралната опора на хората по пътя им към бъдещето. Чрез тях се предава на поколенията родовата памет, която е непресъхващ извор на родолюбие.

Ръководството на общината излезе с призив към жителите и гостите да спазват всички препоръки на здравните власти и да не се допуска струпване на много хора, в това число и пред църковните храмове по време на Лазаровден, Цветница и Великден. За съжаление тази година на Цветница и на Великден жителите на общината останаха по домовете си!

Поради създалата се ситуация бе отменено и честването на 180 годишнината от рождението на Стефан Караджа в родното му село.

За пръв път от години бяха организирани по инициативата на общинското ръководство, на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и на читалищата летни занимания за децата. На 6 август в центъра на град Болярово бяха проведени футболни срещи за малки и големи. На 14 август се проведе състезания по доджбол и петанк, на 20 и 27 август – занимателни образователни игри в читалище “Възраждане – 1912”. В читалище „Светлина-1928“ в село Мамарчево на 6 август организираха конкурс за най-добра рисунка, на 11 август състезание по тенис на маса, на 19 август – спортни игри, а на 27 август – групово четене на любими книги. НЧ „Просвета-1927“ – село Голямо Крушево изнесе библиотеката в парка, където на 7 август се проведе литературно четене. За Деня на младежта – 12 август, обявиха конкурс за рисунка, на 21 август проведеха забавни игри, а на 28 август – четене на любими книги в библиотеката. Към книгите в хартиен вариант се привлякоха децата и в читалище „Стефан Караджа-1904“. В село Стефан Караджово, в библиотеката на Преображение Господне – 6 август, организираха четене на любими книги, на 12 август са конкурс за най-добра рисунка, на 19 август – занимателни игри, а на 27 август – кулинарна работилница. Читалище „Н. Й. Вапцаров“ в Попово е проведе спортен полуден на 7 август, конкурс за рисунка на асфалт на 11 август, литературно четене на 14 август и туристически излет на 20 август. Много активни са в село Воден, където читалището си намери партньор в лицето на младите доброволци Иван-Александър и Стефания. Там се провеждат спортни мероприятия в парка всяка седмица от понеделник до петък. освен това – дискусии всеки понеделник в библиотеката, четене на любими книги с проблемни деца всеки четвъртък, всеки петък – конкурс за най-добра рисунка, а всяка неделя туристически поход до исторически местности около селото. Те популяризират родния край чрез снимки на своите съселяни в автентични народни носии. Организираха фото сесия в музея на селото, като призоваха всички да извадят от скриновете си носиите на бабите и дядовци. Под формата на танцова резиденция в НЧ „Ана Маймункова-1894 г.“, с. Воден, община Болярово, бяха създадени и представени пред публика две танцови миниатюри на АТОМ Театър с хореограф Стефания Георгиева. Представленията се изиграха в два последователни дни: 29-ти август – 17:00ч. – Народно читалище „Възраждане- 1912 г.“, гр. Болярово и 30-ти август – 17:00ч. – НЧ „Ана Маймункова – 1894 г.“, с. Воден. Проектът „Искам“ се реализира с финансовата подкрепа на Министерство на Културата на Република България. Двете танцови миниатюри се осъществяват в партньорство с Община Болярово, Кметство Воден и НЧ „Ана Маймункова – 1894г.“, с. Воден

Важно място в общественно-политическия и културния живот на общината заема и общинският вестник “Крайгранична искра”, които е изцяло на общинска издръжка. На 9 септември 2020 г. екип на Регионален исторически музей – Ямбол, ръководен от ас. д-р Стефан Бакърджиев и археолога Явор Русев, стартира втория етап от археологическите проучвания на Средновековната крепост „Малкото кале“ край село Воден. Археологическите разкопки се осъществяват със средства в размер на 21 000 лева, осигурени от Министерство на културата по проект на музея. В планираните разкопки, които се проведеха в рамките на 20 дни, се включиха студенти от Университета по библиотекознание и информационни технологии в град София. Голямата значимост на проучванията на крепостта „Малкото кале“ се обуславя и от възможността за проследяване на историческото развитие на региона в един сравнително кратък период (XI – XII век). Тя се явява единственият за сега археологически обект в днешните български земи, отразяващ архитектурния ренесанс, настъпил в Източната Римска империя по времето на династията Комнините. Средновековната крепост „Малкото кале“ е най-близо разположеният до

Константинопол проучван археологически обект на територията на България, което неминуемо е оказало изключително силно влияние и го отличава от повечето намиращи се във вътрешността на страната.

Кметът на община Болярово господин Христо Христов и председателят на Управителния съвет на СНЦ „МИГ- Елхово – Болярово” Даниела Минкова подписаха договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Стратегията за ВОМР на „МИГ- Елхово – Болярово“, за частичен ремонт, оборудване и обзавеждане на сградите на четири читалища. Проектът предвижда инвестиция в частичен ремонт, оборудване и обзавеждане на сградите на читалищата в боляровските села Стефан Караджово, Мамарчево, Воден и Голямо Крушево. Сумата на одобрените за финансиране разходи по проекта е 98 652 лв, а одобреният максимален размер на безвъзмездната финансова помощ е на стойност 96 939 лв. Сроктът за реализиране на проекта е до 30 юни 2023 г. Община Болярово е кръстовище на древни цивилизации, което обуславя богатството и спецификата на културно- историческото наследство на този край. Жителите тук имат сериозни основания да се гордеят с богато и древно минало. Многообразието на културно- исторически паметници са предпоставка населението да съхрани традиционната си народна култура и трайни спомени за героичното минало. Именно това е нравствената основа, върху която се гради желанието да съхраним и умножим културното наследство, завещано от нашите предци. Проследяването на стореното в това отношение е опит да се хвърли светлина върху по- главното в съответните аспекти на културното развитие за община Болярово.

Паметници на уникалната тракийска култура, разкрити чрез археологическите проучвания на комплексната програма за научни изследвания „Странджа- Сакар” /1985-1988 г./. Археолози датират най- старите останки от V-ти век пр. н. е. находки от времето на траките, но повечето ревниво пазят своите тайни. Средновековно селище в местността „Перваната” и средновековната крепост „Калето” в гр. Болярово.; Старинно селище от XIV- XVI в м. „Джумаята” и останки на голямо тракийско селище в местността „Исохлария” в с. Попово; в с. Деница, на брега на селската река в м. „Батака” има руини от римско селище; в с. Иглика между м. „Студения дол” и м. „Ливадите”, „Голямото дълбоко” и м. „Ситовските камъни” се намират останки на крепост от V-VI в. с гребенчат орнамент, тънкостенна керамика от XI-XII в., а също и средновековна българска керамика и строителство на император Юстениян. В близост до „Малкото градище” е разкрита гробница с църква от V-VI в. със стенописи, имитиращи мраморна облицовка и мазилка с фрески; на изток от с. Крайново и на изток от с. Воден се намират руините на три църкви, археологическите разкопки, на които са един потенциал с голяма стойност в научно отношение; край с. Шарково на височината „Крепостта” има средновековна крепост на площ 12 дка – верига от крепости покрай с. Воден и с. Шарково охранявали пътя към столицата на Византия. Присъединяването на България към Европа изисква от нас още по- ревниво да пазим своето културно наследство, за да запазим националната си идентичност и да укрепне националното ни самочувствие. Това ни задължава и занапред да работим целенасочено, по систематизирани и конкретни направления, а именно:

1. По- нататъшно развитие на трансграничното културно сътрудничество
2. По- интензивна и разнообразна читалищна дейност, модернизиране на читалищата, за да могат да удовлетворят потребностите на хората.
3. Утвърждаване на землячески срещи по населени места като форма за опазване на родовата памет.

4. Насърчаване включването на жители от всички населени места от общината в местните културни събития.

5. Да продължи финансовото осигуряване на културни мероприятия, провеждани от общината, читалища, учебни заведения, кметства и кметски наместничества.

2020 г. ще остане в съзнанието на всеки един от нас. Това беше една година, която постави фундаментални предизвикателства пред нашите отдавна установени принципи по отношение на нещата, които считаме за безопасни и здравословни във всички области на нашия живот. Епидемията създаде сериозен проблем за културните институции. Заради вируса бяха затворени театри, кина, концертни зали както и читалища. Пандемията от COVID-19 стана повод за толкова много промени и предизвикателства в нашия културен живот, които на практика бяха непредвидими в началото на годината.